

Omzendbrief ZR 34

22 januari 2016

Gericht aan alle belanghebbenden binnen de VAPH-sector

VRAGEN NAAR: Marc Sevenhant
TELEFOON: 02/225 85 22
E-MAIL: Marc.sevenhant@vaph.be
BIJLAGE(N): Geen

Omzendbrief: uitbreidingsbeleid personen met een handicap 2016

1 Inhoudelijk en budgettair kader

2016 wordt een historisch jaar voor de integratie van personen met een handicap. Dit jaar zal in de sector voor personen met een handicap bekend staan als het jaar waarin de omvorming van het hele financieringssysteem werd doorgevoerd, een grote ommekeer waarbij de impact voelbaar zal zijn voor de persoon met een handicap, hun omgeving en de maatschappij in haar geheel. De uitdaging bestaat erin om deze fundamentele systeemwijziging mét en voor de sector doortastend en weloverwogen uit te voeren, en tegelijk de continuïteit tijdens deze transitie te garanderen.

De Taskforce Persoonsvolgende financiering en de administratie van het VAPH bereiden samen met de vertegenwoordigers van gebruikers, verwijzers en zorgaanbieders volop de implementatie van de persoonsvolgende financiering (PVF) voor meerderjarigen voor. Voor de minderjarigen blijft de huidige regelgeving van kracht totdat ook voor hen PVF opstart.

Het invoeren van de persoonsvolgende financiering kadert binnen het realiseren van het nieuwe ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap. De Vlaamse regering voorziet binnen de beschikbare kredieten in een groeipad.

Tabel: indicatieve verdeling extra middelen uitvoering decreet PVF en beleid personen met een beperking:

PmH	Trap 1 (BOB + RTH)		Trap 2 (nietRTH)	totaal PmH
	BOB	RTH		
2015	-	€ 10.000.000	€ 30.000.000	€ 40.000.000
2016	€ 9.000.000	-	€ 9.000.000	€ 18.000.000
2017	€ 43.778.400	€ 10.971.600	€ 54.750.000	€ 109.500.000
2018	€ 22.756.800	-	€ 47.243.200	€ 70.000.000
2019	€ 35.493.200		€ 57.006.800	€ 92.500.000
Totaal	€ 132.000.000		€ 198.000.000	€ 330.000.000

De Vlaamse Regering stelt jaarlijks het beschikbare budget vast. In 2016 is 18 miljoen Euro uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap voorzien, waarvan 9 miljoen euro voor de opstart

van het basisondersteuningsbudget of trap 1 van de persoonsvolgende financiering en 9 miljoen Euro voor uitbreiding van de middelen voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning in trap 2. Zoals gevraagd door het bureau van het Raadgevend Comité besteden we ook aandacht aan het flankerend beleid, noodzakelijk bij deze transitie, en zullen de nodige financiële inspanningen hiervoor gedaan worden.

In 2015 werden de middelen uitbreidingsbeleid nog op de traditionele wijze verdeeld. In 2016 wordt het beschikbare uitbreidingsbeleid maximaal ingezet conform de nieuwe context van de persoonsvolgende financiering. Het geleidelijk aan opstarten van de verschillende facetten van het nieuwe, persoonsvolgende financieringssysteem, waardoor kritieke periodes ontstaan tijdens dewelke bepaalde aspecten van PVF wel en andere nog niet zijn geïmplementeerd, en de engagementen die in het verleden reeds werden aangegaan, onder meer in kader van de zogenaamde VIPA-buffer, noodzaken tot een aantal tijdelijke overgangsmaatregelen.

Vanaf 1 januari 2016 wordt de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen in verschillende golven geïmplementeerd:

- In eerste instantie treden het regelgevend kader FAM en MFC, RTH en bijstandsorganisaties in werking (januari 2016).
- Op 1 april 2016 is de nieuwe procedure voor het aanvragen en afhandelen van een vraag naar (een budget voor) niet rechtstreeks toegankelijke hulp van toepassing. Alle deelaspecten van de nieuwe procedure zijn vanaf dan van kracht: opmaken ondersteuningsplan PVF, objectiveren ondersteuningsnood, nieuwe wijze van prioriteren, heroverweging en herziening, en installeren van het hoorrecht.
- Vanaf 1 september 2016 zullen de persoonsvolgende budgetten voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp (PVB nRTH) ook werkelijk ingezet kunnen worden conform de nieuwe regels inzake inzet, besteding en verantwoording in het kader van PVF. Op dat moment zijn er ook aanbieders niet rechtstreeks toegankelijke hulp vergund door het VAPH waar nieuwe budgethouders terecht kunnen om ondersteuning via voucher of cash in te kopen.
- Op 1 januari 2017 worden alle huidige meerderjarige gebruikers en aanbieders niet rechtstreeks toegankelijke hulp voor meerderjarigen overgeschakeld naar PVF. Op dat moment is de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen uitgerold, is er geen erkende capaciteit meerderjarigenzorg meer en worden alle middelen niet rechtstreeks toegankelijke hulp voor meerderjarigen persoonsvolgend ingezet.
- De persoonsvolgende financiering voor minderjarigen start later in deze legislatuur op.

In 2016 zal het VAPH een intensieve informatiecampaagne opstarten om alle gebruikers en andere stakeholders zo goed en zo volledig mogelijk te informeren. Gebruikers en organisaties kunnen bij het VAPH ook terecht met al hun vragen rond informatie op maat.

1.1 Budgettaire impact van de engagementen in kader van VIPA

VIPA-bufferprojecten die opstarten in de tweede helft van 2015 (01/09/15 - 31/12/15) of in de eerste helft van 2016 (01/01/16 - 31/08/16) vereisen middelen uit het uitbreidingsbeleid 2016. In totaal is een maximum bedrag van ongeveer 7,4 miljoen euro recurrent nodig om deze projecten te realiseren. Door het later opstarten van bepaalde projecten is er in 2016 slechts 6,1 miljoen euro nodig en is er eenmalig een bedrag van 1,3 miljoen euro beschikbaar.

project	provincie	aantal plaatsen				recurrente kost	vermoedelijk start	aantal mnd 2016	feitelijke kost 2016
		Zelfstandig wonen	Internaat	tehuis bezigheid	tehuis nursing				
' Zwart Goor - Zoersel	ANT				18	€ 1.259.856	sep/15	12	€ 1.259.856
Ter Engelen - Maaseik (project Het Roer - Hasselt)	LIM			4	10	€ 940.628	okt/15	12	€ 940.628
Hof Ter Schelde - Antwerpen	ANT				20	€ 1.399.840	jun/16	7	€ 816.573
M.P.I. Oosterlo - Geel	ANT		10		25	€ 2.343.880	feb/16	11	€ 2.148.557
Terbank - Leuven	VBB		8			€ 475.264	apr/16	9	€ 356.448
Ter Elst - Duffel	ANT		8			€ 475.264	mrt/16	10	€ 396.053
Focus Brugge 2	WVL	10				€ 534.550	sep/16	4	€ 178.183
TOTAAL						€ 7.429.282			€ 6.096.299
feitelijk overschot in 2016:									€ 1.332.983

Een bevraging bij de voorzieningen die volgens eerdere planningen zouden opstarten tussen 1 september 2016 en 31 december 2016, leert dat exploitatie eind 2016 niet langer haalbaar is voor hen. Hiervoor moeten dus geen middelen gereserveerd worden in 2016.

1.2 Verdelen en toekennen van middelen in een PVF-context

Bij implementatie van de persoonsvolgende financiering voor meerderjarigen worden de beschikbare middelen voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp niet langer op de klassieke manier verdeeld. Binnen de nieuwe context zal het VAPH budgetten ter beschikking stellen aan individuele personen, rekening houdend met de geïndiceerde budgetcategorie.

Zolang de vraag naar ondersteuning de beschikbare middelen overstijgt, blijft prioritering noodzakelijk. De wijze waarop geprioriteerd wordt, werd aangepast aan de gewijzigde PVF context. Binnen de totale groep personen die door het VAPH erkend wordt als persoon met een handicap die toegang moet krijgen tot niet rechtstreeks toegankelijke hulp en waarvoor een budgetcategorie werd geïndiceerd, worden volgende deelgroepen onderscheiden:

- personen aan wie een budget nRTH gegarandeerd wordt, de zogenaamde 'automatische toekenningsgroepen';
- personen die door de RPC ingedeeld werden in prioriteitengroep 1;
- personen die door de RPC ingedeeld werden in prioriteitengroep 2;
- personen die door de RPC ingedeeld werden in prioriteitengroep 3.

Het VAPH zal het totale budget dat beschikbaar is voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp voor meerderjarigen voortaan als volgt verdelen:

Stap 1: reserveren van afdoende budget om de automatische toekenningen te realiseren:

- o Tijdelijk PVB nRTH (maximum 22 weken) aan personen in noodsituatie.
- o PVB nRTH aan personen voor wie na afloop van de 22 weken noodsituatie aangetoond wordt dat er geen uitzicht op een oplossing is.
- o PVB nRTH aan personen met een snel degeneratieve aandoening via de spoedprocedure.
- o PVB nRTH aan meerderjarigen die zich in een situatie van 'maatschappelijke noodzaak' bevinden.
- o PVB nRTH aan jongvolwassenen voor wie na afloop van de niet rechtstreeks toegankelijke hulp die ze als minderjarige gebruikten een continuering van niet rechtstreeks toegankelijke hulp als meerderjarige noodzakelijk is (zorgcontinuïteit).

Vanaf 1 april 2016 gaat het principe van automatische toekenning in voor personen in noodsituatie, voor spoedprocedure en voor personen die een PVB na noodsituatie nodig hebben. Voor de overige groepen wordt de automatische toekenning op een nog door de minister te bepalen moment geïnstalleerd.

Stap 2: de overige middelen verdelen over de 3 prioriteitengroepen i.f.v. het ter beschikking stellen van een budget PVB nRTH aan personen die door de RPC ingedeeld zijn in deze 3 prioriteitengroepen. Bij de verdeling van de resterende middelen over de 3 prioriteitengroepen dient ervoor gezorgd te worden dat binnen elke groep perspectief op een oplossing kan geboden worden. De minister bepaalt het beschikbare budget per prioriteitengroep.

1.3 Verdelen en toekennen van middelen in de overgangperiode naar PVF

Op 1 april 2016 treedt de nieuwe procedure voor het indienen en afhandelen van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp in werking. Vanaf dan kan het toewijzen van budgetten voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp reeds volgens de nieuwe procedure verlopen.

Het nieuwe kader voor het inzetten, besteden en uitbetalen van persoonsvolgende budgetten voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp treedt pas in werking vanaf 1 september 2016. Tot dan dient de besteding en financiering nog binnen de huidige kaders (persoonsvolgende convenanten, PAB) te gebeuren.

Op 1 januari 2017 zijn alle zorgaanbieders voor meerderjarige personen met een handicap overgeschakeld naar PVF. Dit impliceert dat ze vanaf dan niet langer beschikken over erkende en gesubsidieerde capaciteit niet rechtstreeks toegankelijke hulp. Regulier vrijkomende middelen (door overlijden of door definitief stopzetten van de niet rechtstreeks toegankelijke ondersteuning) worden dan toegevoegd aan de middelen in functie van het ter beschikking stellen van persoonsvolgende budgetten voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp.

Tot en met 31 december 2016 blijft het huidige systeem van ‘melden en invullen open plaatsen’ en het toekennen van budgetten met regulier vrijkomende middelen PAB van kracht. Rekening houdend met de opstart van de nieuwe procedure voor het afhandelen van vragen naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp, met inbegrip van de nieuwe opdracht van de RPC's, worden specifieke overgangsmaatregelen voorzien voor de periode 01/04/16 tot en met 31/12/16. Hierover zal nader gecommuniceerd worden in het voorjaar 2016.

2 Inzet budget UB 2016

2.1 Trap 1 van de persoonsvolgende financiering

In 2016 is in totaal 18 miljoen euro uitbreidingsbeleid beschikbaar. De helft hiervan wordt ter beschikking gesteld aan het Agentschap Zorg en Gezondheid, afdeling Vlaamse Sociale Bescherming in functie van de opstart van trap 1 van de persoonsvolgende financiering. Dit bedrag zal gebruikt worden om vanaf 1 september 2016 een basisondersteuningsbudget toe te kennen aan een eerste groep meerderjarige personen met een handicap die reeds langer een actieve vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp stellen en hier nog geen gebruik van maken.

Concreet gaat het om naar schatting 7.500 volwassenen die op 31/12/1014 geregistreerd stonden op de CRZ met een actieve vraag, die beschouwd wordt als een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp. Zij ontvangen vanaf september 2016 maandelijks een forfaitair bedrag van 300 euro om (een deel van) hun ondersteuningsnoden in te vullen.

2.2 Trap 2 van de persoonsvolgende financiering

De overige 9 miljoen euro uitbreidingsbeleid worden ingezet in functie van het uitbreiden van de middelen voor niet-rechtstreeks toegankelijke hulp. Voor minderjarige PmH zullen de middelen ingezet worden voor het realiseren van de opstart van de VIPA-bufferprojecten en voor het toekennen van PAB's. Voor meerderjarige PmH worden alle bijkomende middelen reeds persoonsvolgend ingezet.

In tegenstelling tot andere jaren, maken we in 2016 geen regionale opdeling bij het verdelen van de middelen uitbreidingsbeleid. De voorafname die nodig is voor de opstart van de VIPA-buffer projecten, maakt een regionale verdeling van de restmiddelen weinig zinvol.

De feitelijke verdeling van de middelen met het oog op het realiseren van de opstart van de VIPA-buffer projecten veroorzaakt een scheeftektrekking in de regionale spreiding van bijkomende middelen. In de periode 2017 tot en met 2019 zullen we deze onbedoelde scheeftektrekking corrigeren.

In 2016 worden geen bijkomende middelen voorzien in functie van GES+. De aanwending en spreiding van de bestaande plaatsen GES+ zal geëvalueerd worden, en bekeken in samenhang met andere (intersectorale) initiatieven die gericht zijn op de opvang en ondersteuning van jongeren met zeer complexe problematieken. Er wordt daarom op dit ogenblik niet voorzien in de bijkomende uitbreiding van GES+-plaatsen.

2.2.1 Opstart VIPA-buffer projecten en dienst zelfstandig wonen

Extra capaciteit minderjarigen: 1.544.608 euro

- MPI Oosterlo (Geel): 10 plaatsen aan een gemiddelde kostprijs van 59.408 euro = 594.080 euro
- Terbank (Leuven): 8 plaatsen aan een gemiddelde kostprijs van 59.408 euro = 475.264 euro
- Ter Elst (Duffel): 8 plaatsen aan een gemiddelde kostprijs van 59.408 euro = 475.264 euro

Persoonsvolgende convenanten meerderjarigen 5.884.674 euro

- Zwart Goor (Zoersel): 18 persoonsvolgende convenanten aan 69.992 euro = 1.259.856 euro
- Ter Engelen (Maaseik)/ Het Roer (Hasselt):
 - 4 persoonsvolgende convenanten aan 60.177 euro = 240.708 euro
 - 10 persoonsvolgende convenanten aan 69.992 euro = 699.920 euro
- Hof Ter Schelde (Antwerpen): 20 persoonsvolgende convenanten aan 69.992 euro = 1.399.840 euro
- MPI Oosterlo (Geel): 25 persoonsvolgende convenanten aan 69.992 euro = 1.749.800 euro
- Focus Brugge 2: 10 persoonsvolgende convenanten aan 53.455 euro = 534.550 euro

De persoonsvolgende convenanten in het kader van de opstart van de VIPA-buffer projecten en dienst zelfstandig wonen worden ter beschikking gesteld conform de huidige regels van zorgregie en kunnen tot en met eind 2016 enkel als voucher binnen de betreffende voorziening worden gebruikt. Bij de globale overschakeling van alle huidige meerderjarige cliënten en zorgaanbieders naar PVF zullen ook deze convenants omgezet worden naar PVF en volgens het nieuwe bestedingskader ingezet kunnen worden.

Om instroom in de projecten mogelijk te maken in de periode april - december 2016¹, zullen de nodige overgangsmaatregelen worden genomen.

2.2.2 Inzet resterende middelen UB 2016

Na aftrek van de middelen voorbehouden voor de opstart van de VIPA-bufferprojecten, rest een bedrag van 1.570.718 euro.

Deze middelen worden verdeeld over minderjarigen (20%) en meerderjarigen (80%):

- Middelen minderjarigen: 314.144 euro.
- Middelen meerderjarigen: 1.256.574 euro.

De middelen voor minderjarigen zullen ingezet worden voor de minderjarigen die bij de vorige toekenningronde voldeden aan de prioriteitscriteria, maar aan wie omwille van beperkt budget toch geen PAB kon worden toegekend. Er worden afspraken gemaakt met de IRPC's voor de toekenning van PAB's aan deze minderjarigen.

De middelen voor meerderjarigen zullen ingezet worden om vanaf september 2016 (dus 22 weken na het toekennen van de eerste budgetten noodsituatie volgens de nieuwe toekenningsprocedure) budgetten PVB na noodsituatie ter beschikking te stellen.

In 2016 zijn geen bijkomende middelen nodig om tijdelijke budgetten noodsituatie en budgetten via spoedprocedure toe te kennen. De middelen die hiervoor vandaag reeds recurrent beschikbaar zijn volstaan voor de verwachte toekenningen 2016.

De automatische toekenningsgroepen 'maatschappelijke noodzaak' en 'zorgcontinuïteit jongvolwassenen' worden nog niet opgestart in 2016.

¹ De nieuwe procedure voor het indienen en afhandelen van een vraag naar niet rechtstreeks toegankelijke hulp, m.i.v. de prioritering, is vanaf april 2016 van toepassing. De huidige RPC-werking is op dat moment vervangen door de nieuwe RPC-werking die aanvragers indeelt in prioriteitengroepen, maar zelf géén budgetten noch PVC's toekent.

2.2.3 Inzet eenmalige restmiddelen door latere opstart VIPA-bufferprojecten

Voor minderjarigen is er een liquiditeitsoverschot van 247.533 euro.

Deze middelen zullen ingezet worden om bijkomende PAB's toe te kennen volgens dezelfde criteria als onder 2.2.2.

In 2017 wordt dit bedrag recurrent voorzien binnen de beschikbare middelen 2017.

Voor meerderjarigen is er een liquiditeitsoverschot van 1.085.450 euro.

Deze middelen worden gebruikt om persoonsvolgende budgetten PVB nRTH ter beschikking te stellen aan personen uit prioriteitengroep 1. Deze middelen worden in 2017 binnen de beschikbare middelen recurrent beschikbaar gesteld.

3 Persoonsvolgende financiering en VIPA-betoelaging

Zoals eerder door VIPA gecommuniceerd wordt de infrastructuurbetoelaging voor de voorzieningen voor personen met een handicap voorlopig terug ondergebracht bij het bestaande, klassieke financieringssysteem bij VIPA. Om het VIPA toe te laten de impact van de persoonsvolgende financiering op de infrastructuurbetoelaging in kaart te brengen en te onderzoeken wordt begin 2016 overleg met de sector opgestart. In afwachting van de uitkomst van dat overleg wordt vanuit VIPA een dossierstop ingesteld die ingaat vanaf 11 januari 2016. Dit wil zeggen dat het VIPA vraagt om geen nieuwe dossiers meer in te dienen.

Het overleg met de sector moet duidelijk maken op welke manier de investeringsbetoelaging voortaan kan verlopen rekening houdend met een context van persoonsvolgende financiering. Dit zal eveneens een aanpassing van de regelgeving vergen.

De dossierstop is niet van toepassing op de aanvragen die door voorzieningen zouden worden ingediend die beschikken over een vergunning voor de uitbreiding van hun capaciteit, of die werken binnen voorlopige infrastructuur ingevolge een uitbreiding binnen de VIPA-buffer of ingevolge een recente uitbreiding voor units voor geïnterneerden. Tevens is de dossierstop niet van toepassing op de Centra voor Ontwikkelingsstoornissen en ook niet op de Revalidatiecentra.

Met vriendelijke groeten,

James Van Casteren,

Administrateur-generaal VAPH